

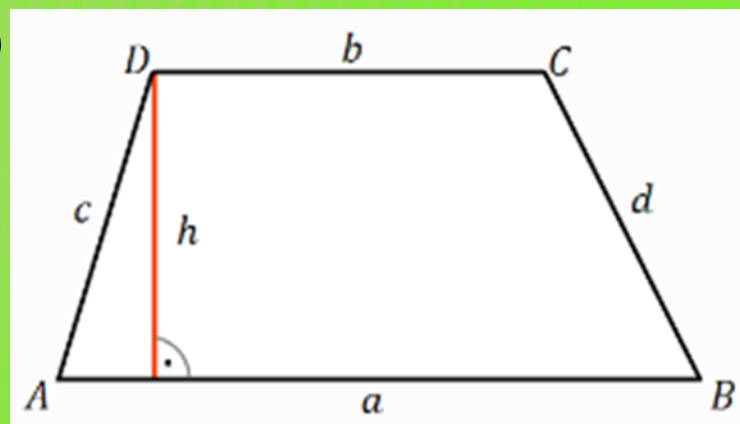
Жељка Ђукић

ТРАПЕЗ

ТРАПЕЗ

- ✘ Четвороугао чије су двије наспрамне странице паралелне назива се траpez.
- ✘ Паралелне странице трапеza називају се основицама трапеza (a и b)
- ✘ Странице које нису паралелне називају се краци трапеza (c и d)
- ✘ Висина трапеza h је удаљеност између основица трапеza

ТРАПЕЗ

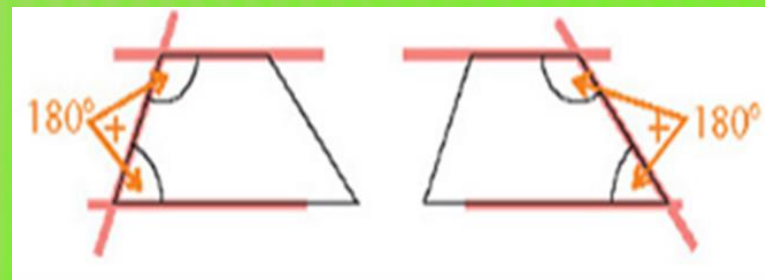
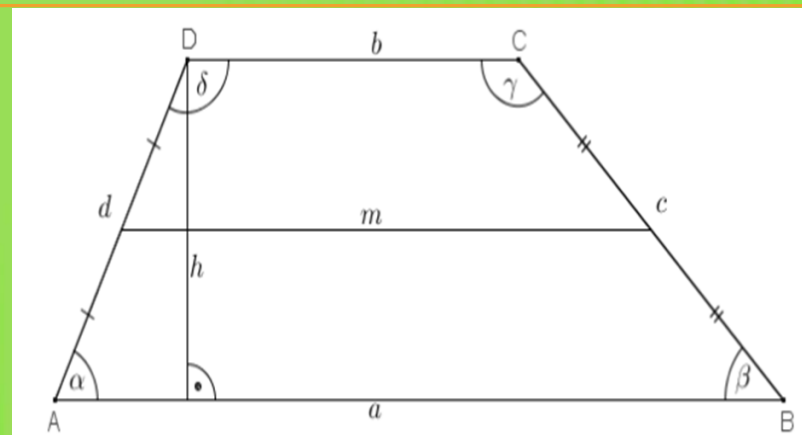
✘ Средња линија трапеза је дуж која спаја средишта кракова трапеза, паралелена основицама трапеза и њена дужина једнака је њиховом полузбиру

✘ Обиљежава се са m

$$m = \frac{a+b}{2}$$

✘ Углови који налијежу на крак су суплементни

✘ $\alpha + \delta = \beta + \gamma = 180^\circ$

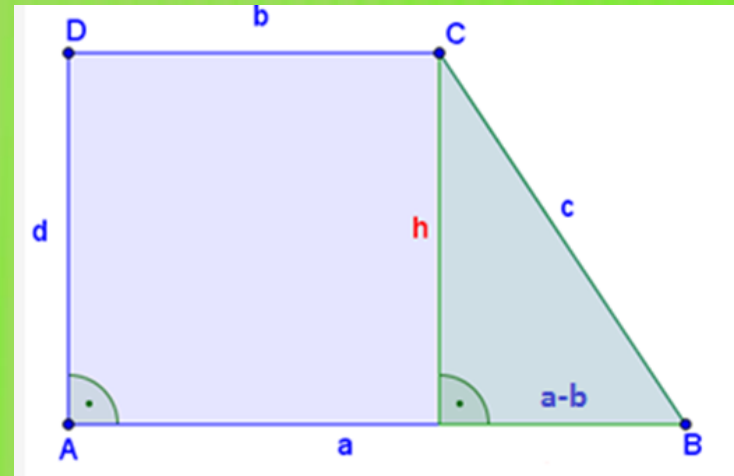
ВРСТЕ ТРАПЕЗА

- ✘ Правоугли трапез
- ✘ Једнакокраки трапез

ПРАВОУГЛИ ТРАПЕЗ

- ✘ Правоугли трапез је трапез чији је један крак нормалан на основице
- ✘ Висина трапеза је један крак трапеза

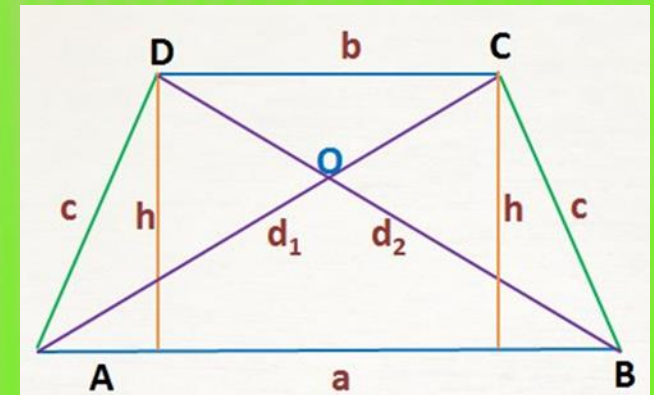
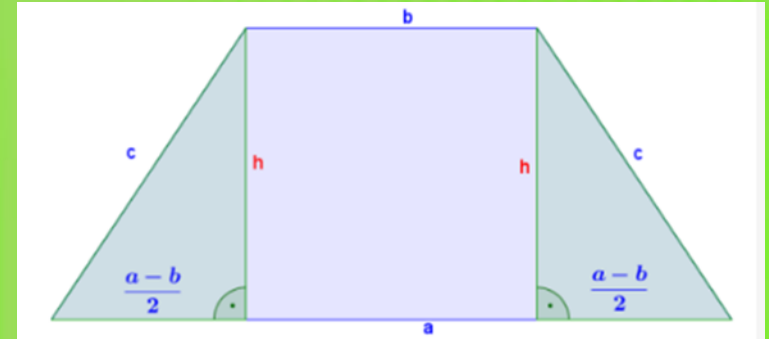

ЈЕДНАКОКРАКИ ТРАПЕЗ

- ✘ Траpez чији су краци једнаких дужина назива се једнакокраки траpez.
- ✘ Углови уз исту основицу су једнаки

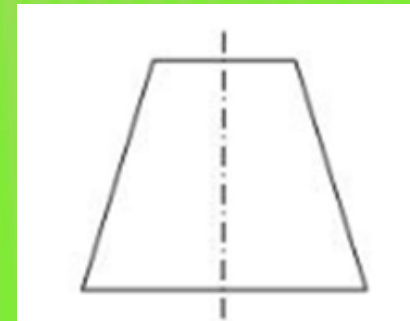
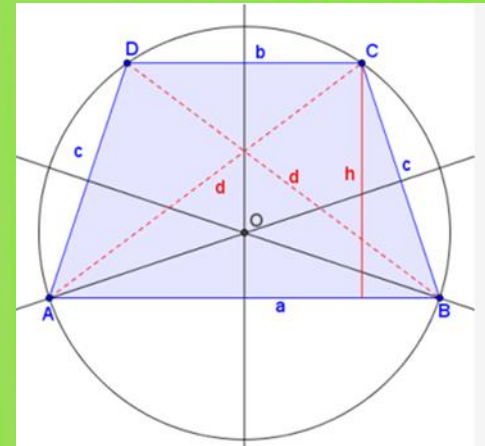
$$\alpha = \beta \text{ и } \gamma = \delta$$

- ✘ Дијагонале су једнаке
 $d_1 = d_2 = d$

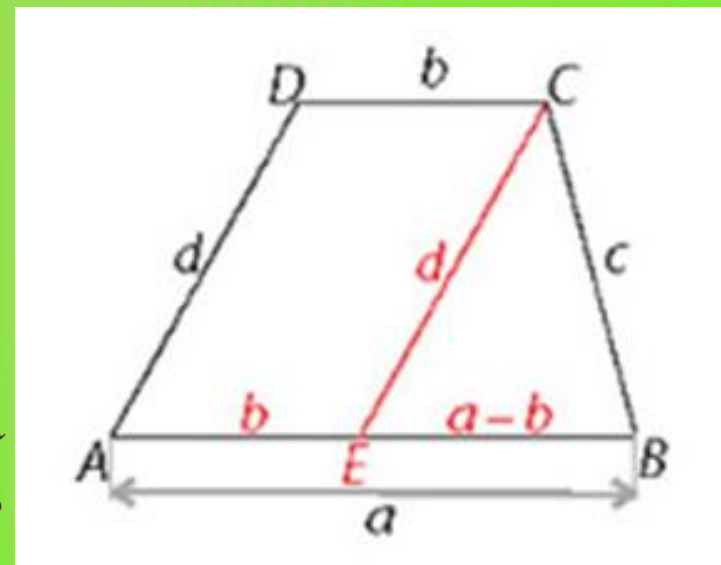
ЈЕДНАКОКРАКИ ТРАПЕЗ

- ✗ Има описану кружницу
(центар је тачка пресјека
симетрала страница)
- ✗ Осносиметрична
фигура
(оса симетрије је
симетрала основица)

КОРИСНО ЈЕ ЗНАТИ...

Често је веома корисно трапез разложити на паралелограм и троугао, тако што кроз једно тјеме мање основице конструишемо праву која је паралелна краку која не садржи то тјеме. Тако права кроз тјеме C , паралелна са краком AD , разлаже трапез $ABCD$ на паралелограм $AECD$ и $\triangle BEC$. Странице паралелограма су b и d , док су странице троугла $a-b$, c , d

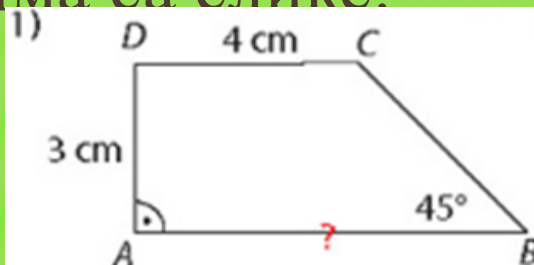

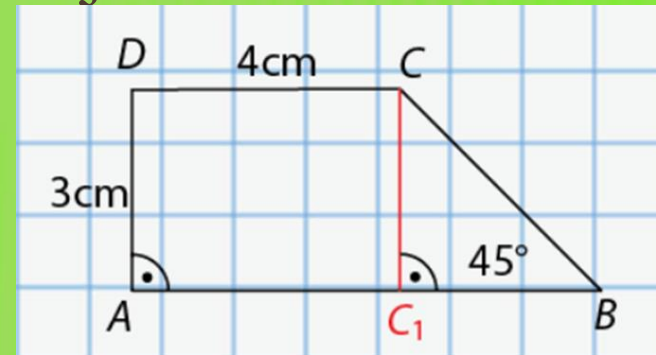
ПРИМЈЕРИ

✗ Примјер 1

Одреди основицу AB трапеза $ABCD$ према подацима са слике:

✗ Рјешење

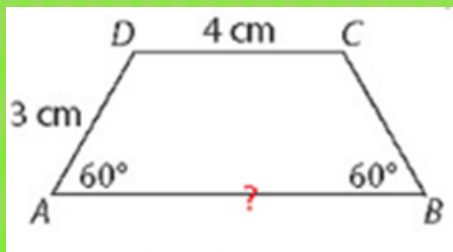
1) Нека је C_1 подножје нормале из C на AB . Траpez $ABCD$ разлаже се на правоугаоник AC_1CD и једнакокрано-правоугли троугао C_1BC .

Из $AC_1 = CD = 4\text{ cm}$ и $AD = CC_1 = C_1B = 3\text{ cm}$, следи да је $AB = AC_1 + C_1B = 7\text{ cm}$.

ПРИМЈЕРИ

✘ Примјер 2

Одреди основицу AB трапеза $ABCD$ према подацима са слике:

✘ Рјешење

2) Траpez $ABCD$ се разлаже на паралелограм и једнакостраничан троугао, одакле следи да је $AB = 7\text{ cm}$.

ПРИМЈЕРИ

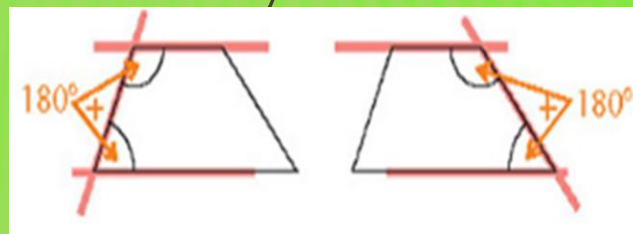
✘ Примјер 3

Ако су два наспрамна угла трапеца 78° и 104° , колики су његови преостали углови?

$$\alpha = 78^\circ$$

$$\underline{\gamma = 104^\circ}$$

$$\beta, \delta?$$

$$\alpha + \delta = 180^\circ$$

$$\delta = 180^\circ - 78^\circ$$

$$\delta = 102^\circ$$

$$\beta + \gamma = 180^\circ$$

$$\beta = 180^\circ - 104^\circ$$

$$\beta = 76^\circ$$

ПРИМЈЕРИ

✗ Примјер 4

Израчунати средњу линију трапеза ако је

$$a=19 \text{ cm}$$

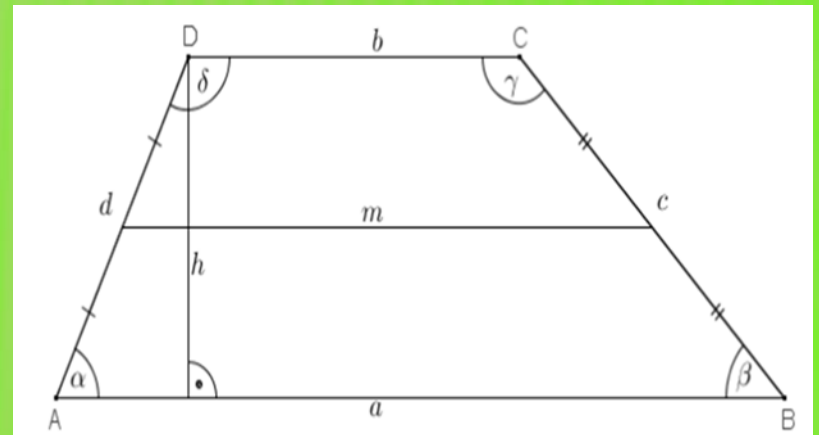
$$\underline{b=15 \text{ cm}}$$

$$m=?$$

$$m = \frac{a + b}{2}$$

$$m = \frac{19 + 15}{2}$$

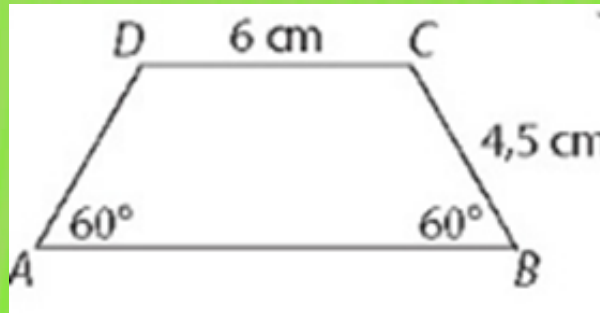
$$m = \frac{34}{2} = 17 \text{ cm}$$

ПРИМЈЕРИ

✘ Примјер 5

Одреди средњу линију трапеза $ABCD$ према подацима са слике

Домаћа задаћа: збирка задатака 694, 695, 696, 706.